

Universitätsbibliothek Paderborn

Unius Necessarii pars ...

Appendix Unius Necessarii, Summatim recolligens - firmissime
constabiliens, explicatam in toto illo opere in deo vivendi rationem.
Copioso totius operis, & memorabilium in eo rerum indice ad calcem
adjecto ; Italice primo vulgatum [et] Latine nunc redditum

Rogacci, Benedetto

Pragae, 1721

Caput X. De aliis quibusdam instrumentis, ad eundem finem
consequendum appositis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54520)

CAPUT X.

De aliis quibusdam instrumentis, ad eundem finem consequendum appositis.

Pus, quod elegimus, DEO penitus adhærendi, nec nisi ex ipso, & juxta ipsum vivendi, veluti excellentissimum est inter omnia, quotquot suscipi ab hominibus possunt; sic & multa requirit instrumenta, quæ nostram imbecillitatem, ad illud constanter urgendum, adjuvent; & meretur, nè ullum instrumenti genus, quod faciliorem reddere illius prosecutionem potest, à nobis negligatur. Quamobrem mihi persuadens, non ingratum Lectoribus fore, si maximam hujusmodi auxiliorum copiam in promptu habeant, præter tria jam proposita, in extremo hoc mei operis capite decem alia congeffi, quæ ad finem tam eximium indefesso conatu persequendum, & felici successu apprehendendum, vel prorsus necessaria, vel magnopere utilia, & accommodata existimo.

2. Primum sit meditatio veritatum supernaturalium, earumque præsertim, quæ vim habent incitandi animos ad perfectam

con-

conjunctionem cum DEO; quales sunt infinita illius bonitas, pulchritudo, & perfectio, quodque ipse sit ultimus finis, cujus gratiâ procreati sumus: arctissima, qua tenemur, ei in omnibus serviendi, & super omnia eum amandi obligatio: inæstimabilis felicitas eum in præfenti vita amantium, & eodem in posthuma æternitate fruuentium: vilitas, parvitasque, & penè nihilum creatarū quarumlibet rerum præ ipso: aliæque hujus generis; quarum crebram, attentamque considerationem liquidò apparet, tam necessariam cuique esse ad perfectam conjunctionem cum DEO; quam necessarium cuique est assiduis, & flagrantibus eam votis expetere. Quo enim pacto fieri posse dicemus, sive ut ejusmodi vota jugiter in anima ferveant absque vivida, & præfenti earum veritatum cognitione, quæ unicus illorum sunt fomes; sive ut talis cognitio inter tot, tamque varias mortalis vitæ distractiones semper fixa perseveret in hominis mente, qui supernaturalia ejus objecta frequenti, attentaque consideratione non ruminat? Adeò sanè id factu impossibile erit, ut prorsus contrarium necessariò eventurum sit: nempe ut prædictarum veritatum species, nisi crebra meditatione excitetur, obscurior

R

sen-

sensum, atque obscurior in mente hominis
 fiat, proque majori ejus obscuritate, magis
 item perfectionis desideria elanguescant.
 Quapropter haud facile aliud invenire exer-
 citium fuerit, quod vel impensius commen-
 detur à spiritualis vitæ magistris; vel commu-
 nius ab ejusdem sectatoribus frequentetur,
 quam attenta consideratio rerum cælestium.
 Quam idcirco veluti tibi, Lector, perfectam
 cum DEO conjunctionem anhelanti, tam-
 quam primum, & efficacissimum hujusce fi-
 nis medium proposui; sic author etiam sum,
 ut quotidie ad aliquod temporis spatium ob-
 eundam suscipias: eas præ cæteris veritates in
 illius pabulum seligens, unde experiaris plus
 te utilitatis, efficaciorum nimirum DEO per-
 fectè serviendi voluntatem, haurire: pergens-
 que tot, non dicam diebus, sed & mensibus
 in unaquaque earum ruminanda versari;
 quot ad acrem illius sensum tuo animo infi-
 gendum sufficient: sinè ulla sollicitudine aliò
 transeundi, quamdiu ibi sit idoneum, & lo-
 cuples charitatis nutrimentum invenies.

3. Secundum, Lectio spiritualis, Libro-
 rum videlicet, qui vel solidam sanctioris vitæ
 institutionem, vel flexanimos ad perfectè vi-
 vendum hortatus, vel gesta hominum Chri-
 stiana

stiana virtute excellentium contineat; me-
 dium non exigui ipsa quoque ad interiorem
 profectum momenti, justeque nuncupata
 à D. Ephræm, secunda mamilla, unde animus
 ad vitæ sanctimoniam nutritur. Dummodo
 nec librorum materies à lectoris conditione,
 atque statu discrepet, neque hic curiositatis
 pascendæ, aut fallendi temporis causâ, eam
 cursum delibet; sed cum seria proficiendi vo-
 luntate, paulatim ruminare studeat, inque
 suum spirituale alimentum convertere. In
 cuius rei fidem miræ complurium ad melio-
 rem vitam conversiones produci possent, ex
 spirituali lectione etiam fortuita ortæ: nisi
 quòd argumentum magis sensibile, quia do-
 mesticum, potest cuique esse fructuum me-
 moria, quos ipse etiam indè pluries perce-
 pit. Vix enim ullum quemquam virorum
 spiritualium repereris, qui, cum aliquando
 (ut sæpe accidit) ægro, inquieto, à terrenis af-
 fectibus perturbato, & prorsus incomposito
 animo esset, post semihorulam pio alicui li-
 bro impensam, non indè surrexerit, cum ma-
 nifesta, & sensibili mutatione in melius, nem-
 pe animo tranquillior, mente serenior, à
 terrenarum specierum confusione, & pravo-
 rum affectuum intemperis purgator, ratio-

nis demum, sui que magis compos, & ad rectè vivendum, ac divinæ consuetudini vacandum habilior. Quare optimum factu censerim, ut, quisquis in divino famulatu multum progredi expetit, præter statuta quotidie meditationis, & lectionis spiritualis tempora, quidquid etiam vacui temporis obedientia, iusta erga proximos charitas, propriæque sui statûs, atque muneris occupationes reliquerint, inter duo hæc tam fructuosa exercitia dispertiat: liberalius illi indulgens, ex quo plus emolumenti, pro præsentis corporis, animique habitudine, se relaturum videt.

4. Tertium, spiritualis lætitia, qua nihil esse utilius, ad contemnenda præsentis vitæ bona, ad dæmonis tentationes repellendas, ad superandas, quæcunque in divino famulatu se objiciunt, difficultates, ad exercendas promptè, atque alacriter virtutes, ad emetendum indefessè, & constanti gradu Christianæ perfectionis curriculum, ad tranquillam, & suavem erga proximos charitatem in animo retinendam, & ad facilè, & libenter cum DEO conversandum, experientia demonstrat. Quocirca maximopere tibi, Lector, commendo, ut eam excitare, & fovere in animo studeas, præsertim quando molesti cujuscumque even-

eventus causâ, ad mœrorem te impelli sentis. Neque verò arduum id factu esse poterit, si aliquando in meditatione ordinaria rite perpendas, & subinde in memoriam revoces inæstimabilis pretii bona, quæ in DEO ex liberalitate illius possides; cum hoc ipso tempore, quo tam multi adversus eum graviter peccant, ab eoque in perduellium, & inimicorum syllabo recensentur, tu ex peculiari privilegio in familia illius degas, studeâsque illi quàm fidissimam servitutem præstare: & ipse te vicissim ineffabili charitate amet, nec in fervorum modò, verùm etiam in filiorum, amicorúmque suorum numero habeat, & post brevem mortalis hujus vitæ cursum, sempiternam tibi cælestis regni sui hæreditatem, atque infinitæ beatitudinis suæ confortium promittat. Ah nimiùm singularis, eximia, incomparabilis felicitas est, amari à DEO, amicum, filiúmque DEI esse, intimam, beatissimam, æternámque cum DEO conjunctionem in cælo expectare. Neque ego mente assequor, quonam pacto, qui hæc bona dignè æstimat, certóque scit, eorum possessionem in manu arbitrii sui esse, ullum possit in corde mœrori præbere aditum: nec potius, tam prodigiosam, & divinam suam

fortem demirans, gestiat, tripudiet, & præ exuperanti lætitia vix non extra se abripiatur, vix compos sui sit; præsertim quòd, etsi aliquo præsentis vitæ malo urgeretur, hoc & pro eo, ut minuat supernaturalem beatitudinem, occasionem ei potius amplificandæ illius suggerit, & cum ea comparatum, vix atomus, vel umbra mali meretur censerî. Quare insolens præter modum, & ab omni ratione aliena novitas foret, si cum nihil ex naturæ instinctu avidius, quàm lætitiâ homines quærant, tu, cui tanta suavissimi hujusce fructûs occasio, & materia præsto est, facillimùmque esset, sancta, & spirituali lætitia continenter affluere, nihil studii impensum pro ea velles: quamvis cæteroquin ejus jucunditas, præterquam quòd cum naturali instinctu maximè congruit, præcipuè etiam sit ad supernaturales quæstus momenti.

5. Quartum, assidua quovis tempore, & loco sui ipsius præsentia: sincera quædam scilicet rationis claritas, animique libertas, turbulentis humanarum rerum, atque hominum curis, & universo hoc sensibili mundo superior. Quam qui firmiter possidet, è nullo unquam perturbari, & confundi se patitur sive anxia urgentium negotiorum sollicitudine,

tudine: seu vana bonorum præsentium æstimatione: seu timida, & servili eorum, inter quos agit, verecundia: seu molesta valetudinis intemperie: seu repentina adversorum casuum incurfione; sed tamquam si degeret in Olympi vertice, quò nostri hujus imi aëris vapores, tempestatésque non pertingunt, purgata mentis acie intuetur, quæcunque in subjecto orbe terrarum videnda se offerunt: judicium de iis ferens, non secundum extimam eorum speciem, pravorumque affectuum, & vulgarium opinionum fallacias; sed juxta ceriſſima orthodoxæ Fidei principia: integrámque libertatem retinet volendi, atque agendi, quidquid in supernaturali illo lumine sibi rectius videbitur. Hanc itaque constitutionem animi defæcati, liberi, erecti, & toto se sibi assiduè præsentis, ajo, medium esse mirè homini utile ad continuos, & æquabiles in via spiritali progressus: ac propterea oportere, ut quicumque hos affectat, ad eam sibi parandam toto pectore incumbat. Id porrò faciet, si quoties animadvertit, serenum rationis jubar à futili aliqua rerum humanarum specie in mente obscurari, erigat esse super has & tamquam ex editiori specula eas contempletur, quales coram DEO,

& in veritatum æternarum lumine apparent, nempe ut objecta infimæ notæ, minimique pretii, nec digna proinde, ut eorum causâ plenam ipse rationi auferat, diminuâtve arbitrii sui libertatem. Neque parvo usui in hanc rem illi fuerit, si, quàm in animo sensuum altitudinem, & potestatem sui tueri studet, in ipsa etiam præ se ferat corporis specie: nunquam ei permittens, cujuscunque oppressionis, & molestiæ causâ, ad ignaviam, languorémque se abjicere: sed fingens illud potius, quantumcunque naturalis propensio repugnet, ad habitum, incessumque, & cum maximè aliàs liberum, generosum, virilem, sublato capite, rectis humeris, contentis lateribus, sereno ore, constanti, atque intrepido obtutu; cum nemini non compertum experientiâ sit, quàm fraterna inter externum, interiorémque hominis habitum necessitudo intercedat, quantâque tum animus transfundendi suas qualitates in corpus, tum hoc sibi animum conformandi vim habeat.

6. Quintum strenuitas, & intensio animi, quæ nunquam patiatur DEI famulum turpi ignaviæ succumbere, adeò ut vel operandi tempora segni in otio torpens, desidiosus, ac semisomnis traducat; vel quotidiani usûs ministeriâ

nisteria languidè, oscitanter, remissè que obeat; vel cujuslibet difficultatis metu, quæ honesta, & utilia sunt, agere omittat. Quemadmodum enim inertix marcor actiuoso divinæ charitatis fervori recta fronte adversatur; sic necesse est, ut quantò quisque impensius retinere hunc desiderat, tantò itènius pestem illi adeò contrariam prohibere à se studeat: solertiam, & rectè operandi contentionem semper vividam in tuo animo fovens: nullam diei partem sinens à laudabili aliquo opere vacuam abire: quæcunque agit, intentè, alacriter, studiosè, & sollicitè agat, atque consuecat viriliter superare contemptuque habere ordinarias difficultates, & molestias, quas virtutum exercitatio secum solet afferre. Sed præcipuè hic animi ardor iis temporibus excitandus est, quæ peculiarem illum minuendi vim habent: ut primo manè, aut cum cibi recens sumpti vapores mentis vigorem obtundunt: aut per hyemem, cum nimio frigore adstrictæ, & quasi congelatæ torpent corporis vires: aut demum quotiescunque animus ob res adversas inertimæore dejicitur: cogitet tunc in primis opus esse, ut virum se exhibeat, contraque mollitudinem, & languores ignavix fortiter pugnet.

R s

7. Sex-

7. Sextum, constantia in rectè propo-
tis, hoc est in exequendis suo tempore, quæ
ante illud agenda sunt visa. Secus atque mul-
torum consuetudo est, qui, quàm promptè
in orationis æstu egregiorum hujus, vel illius
virtutis actuum destinationes concipiunt;
tam facilè, cùm eorum se occasio dederit, à
pristina voluntate & sententia per animi le-
vitatem deficiunt. Quibus, ut à vitio solidæ
perfectæque charitati tam adverso purgentur,
tria hæc remedia propono. Primum, ne plus
justo proclives, ac præcipites sint ad decer-
nendum, quidquid præsens affectus iis sugge-
rit; sed difficultates prævideant, quæ execu-
tionis tempore occurrent, & à quibus retenti
aliàs sunt, quo minus animosè prius decreta
perficerent. Neque alacritati nimium con-
fidant, quam extra certamen nunc positi in
animo sentiunt; sed noverint quàm facillimè
illam, ubi ventum ad rem erit, refrigerescere,
inque ignavum languorem converti: suas ita-
que vires diligenter expendant, statuendo
postea, quæ iis accommoda esse perspe-
xerint: hominis ritu, qui aleam jactit, unde
nulla sibi erit illam revocandi facultas: serio
denuntiantes sibi ipsis, propositi poeniten-
tiam, & voluntatis mutationem nihil deinde
vali-

valituram; sed quantuncunque animus reluctetur; necesse omnino fore tunc exequi, quæcunque nunc sibi præscripserint. Secundum, ut, si fortè quando laudabile aliquod opus cum prædicta consilii maturitate decretum, aggrediendi ipsius tempore, nova quæpiam ratio ipsum dissuadens se offerat; nè ullo pacto aures ei præbeant; sed quod prius statuerunt, securè, ac fidenter illa vice exequantur: reservantes solummodo in consuetæ orationis tempus, novam de eodem consultationem: & si tunc quoque contraria illa ratio justa esse, magnique ponderis videretur, pristinum suum propositum liberè coram DEO retractantes, at nunquam extra orationem, & in ipso operandi procinctu. Esto quippe, honesti hujus, vel illius decreti executio, adjunctorum causâ, nonnihil incommodi ferret; nunquam tamen id una duntaxat vice perceptum, tam grave, noxiùmque esse poterit, quàm foret temeraria assuetudo, rectè placita, ex objecta quavis specie mutandi. Tertium, ut, si fortè per infirmitatem animi fecerint quidpiam, à quo abstinere decreverant, aut quid omiserint, quod sibi faciendum præscripserant; pœnas quamprimùm à se exigant, duplo, vel triplo graviores,

res,

res, quàm seu molesta essent, quæ agere prætermiserunt, seu jucunda, quæ patrare ausi sunt. Adeò ut, si exempli gratiâ pomum, aut quid ejusmodi, contra quàm proposuerant, extra ordinarium vescendi tempus gustârint; ad prandium illo die, vel cœnam nè accedant: sique hodie cilicium tribus horis gestare, aut flagello per dimidium horæ quadrantem se cædere, propositi, & moris sui negligentes, omiserint; cras per diem totum cilicio corpus atterant, & sui verberationem ter tanto temporis spatio producant: idque severitate omnino inexorabili, ut scilicet, quantò certius nôrunt, præfinitas exercitationes virtutis necessariò sibi esse obeundas, vel simpliciter suis temporibus, vel in duplum, si prætermissæ fuerint; tantò & lentiores sint in iis citra maturam deliberationem statuendis; & accuratiores in iisdem, postquam statutz sunt, observandis. Imò è re foret, si, in quovis concipiendo proposito, pœnam simul sancirent, & duplo quidem re definita graviolem, quam luere absque ulla remissionis spe debeant, quotiescunque à propositi observantiâ desciverint.

8. Septimum, Consuetudo iucumbendi ad vitæ sanctioris negotium nequaquam se-
cun-

eundem universam suam latitudinem, sed divisim, , perque singulas partes : ita ut omnium ablegata crastini, perendini, & subsequen-
tium porro dierum sollicitudine, de uno duntaxat cogitetur presenti die, tamquam si alter non superesset, sanctè exigendus. Nemo siquidem inter spiritualis vitæ cultores facile erit, cui magna, & ardua res videatur, unius tantum dieculæ spatium ad Christianæ perfectionis normam traducere, quique, si nihil ab eo, præter tam brevis sanctimonix studium postularetur, non satis ad illud suscipiendum animi, & fiduciæ præferret. Sed tota difficultatis, & diffidentix ratio est, quod præter hodiernum diem, quo rem esse æquissimam, nec magni admodum negotii videt, ut perfectè DEO serviat, hoc est à levissima quavis noxa abstineat, nusquam voluntati propriæ, aliisque terrenis affectionibus morem gerat, nec aliud quidquam, præter DEUM, & quæ ille vult, diligat; longissima illi obicitur aliorum dierum, similiter, eademque cum perfectione traducendorum series : in quorum singulis, per se tantum spectatis, licet fateatur non nimis futurum difficile, ita avulsum à quibuslibet rebus terrenis, & DEO uni deditum vivere, nihilominus talem se in
iis

iis quoque universis præstare, non secūs ple-
rumque, ac rem sibi omnino inaccessam, &
suis superiorem viribus concipiat. Unde
consternatio animi, diffidentiæque oritur, &
strenuæ illius generositatis defectus, quæ ad
magnas res quaslibet viriliter aggrediendas,
constantérque prosequendas requiritur.
Quocirca operæ pretium fuerit, ut qui præ
spirituali sua imbecillitate non audet perpe-
tuum & universale decretum concipere, iram,
gulam, curiositatem, inanis gloriæ cupidi-
nem, cæterosque inordinatos animi affe-
ctus, coërcendi, quotiescunque occasio se
præbuerit; in singulis saltèm hujusmodi oc-
casionibus, prout aliis aliæ succedent, statuat
singulari decreto, prædictos affectus reprimere;
cogitans: & quid tandem magni erit,
si ego hic mihi vim inferam, meamque hanc
propensionem cohibeam? Præstandum certè
id mihi est; neque enim propterea continget
me mori: & nimis cæteroqui indecorum, ac
turpe esset, si neque una vice sat virtutis, ani-
mique ad gratificandum DEO haberem. At
minimè hic res subsistet, sed nisi dissidere à
me ipso in vitæ actibus velim, sexcenties aliàs
idem factitandum mihi erit. Verène, an se-
cūs futurum id sit; quorsum de eo nunc soli-
citus

citius esse debeo? Sexcenti illi actus nequaquam exercendi nunc sunt; sed hic unus, cuius præsens occasio se offert. Et si etiam ad hunc porrò accessuri sint, nullam certè vim habent, reddendi hunc futuro suo accessu difficiliorem, quàm per se ipsum nunc sit, quàmque esset, si nullum omnino alium ejusdem generis sibi deinde successurum haberet. Age itaque, hunc in præsentem exerceamus, deque aliis suo tempore, quando nempe eorum instabit occasio, cogitabimus. Nam neque illi simul universi, sed alii singillatim post alios exercendi erunt: ac proinde, si hic per se unum non magnam mihi difficultatem exhibet, neque ullus porrò exhibebit sequentium. Simili pacto, qui diffidit, satis sibi futurum virtutis, ad plures annos cum ea interiori puritate transfigendos, sui custodia, avulsione animi à sensibilibus bonis, omnimoda in terreno appetitu refranando severitate, & assidua cum DEO consuetudine, quæ ad perfectam vivendi rationem requiritur; prudenter sibi consulat, si quod aggredi universum formidat, particulatim, & in dies singulos peragendum suscipiat, ad hunc modum se alloquens: eja, serviendum hodie DEO est, integre, perfectèque, & ad illius servitutis exemplum,

plum, quæ à sanctis viris perpetuò ipsi exhibita est. Quid ais? Respuésne id saltèm hodie præstare? Tantine igitur res laboris videri tibi potest, vel unicum vitæ tuæ diem sanctè traducere? Age, laudatissimum opus strenuè alacritérque suscipiamus. Facere hoc die illius periculum libeat. Quid agendum cras fit, statuere tunc commodiùs fas erit. Certè convenientissimum rationi apparet, nec cæteroqui grave admodum existimari potest, ad hodiernam usque vesperam hoc vivendè institutum tenere. Ità igitur quovis die secum differens, non magno negotio adducetur, ut statuat, eorum unumquemque *in sanctitate, & justitia coram DEO* agere. Quòdque illi circa hodiernum evenerit, per se tantummodo, & separatim à reliquis sumptum, circa crastinum pariter, eadem ratione sibi repræsentatum eveniet: atque hoc pacto in diem vivens, & semper gradatim ab uno ad alterum procedens, quàm facillè unum illorum sanctè exiget; tam facillè demum inveniet, sanctè omnes sibi exactos fuisse.

9. Octavum suimet diffidentia, ità ut nihil sibi homo, suisque viribus, industriis, & conatibus tribuat; sed tamquam per se omnino impotens quidquam boni agere, propi-
tiam

tiam DEI opem continenter imploret, totaque in ea positam spiritualis sui profectus spem habeat. Et verò, ad divinæ charitatis perfectionem assequendam, necessarium omnino cuique esse, ut ita de se humiliter sentiat, nemini erit obscurum, qui tria hæc in memoriam sibi revocet certissimæ veritatis Effata. Primò, perfectam charitatem, & conjunctionem cum DEO opus esse ultra proprias hominis vires, & tale propterea, ut ad illud rite administrandum, & feliciter absolvendum, nihil profuturum sit, quibuscunque artibus, regulis, considerationibus, & industriis uti, nisi DEUS præsentis ope illius curas, & conatus secundet. *Nisi Dominus edificaverit domum; in vanum laboraverunt, qui ædificant eam.* (Ps. 126.) Secundò, tam impossibile esse, ut DEUS cælesti sua ope homini adsit, magnifica sui opinione imbuto, & multum sibi de se pollicenti: quàm aperta sunt testimonia, quæ in sacrarum literarum monumentis reliquit, peculiaris sui contra superbos odii: jam eos abominari se dicens, *Abominatio Domini est omnis arrogans.* (Prov. 16.) jam eorum consiliis, destinationibusque adversari: *DEUS superbis resistit.* (Jac. 4.) jam neminem ex iis non depressum à se iri: *Omnis, qui se exaltat, humiliabitur.*

S

bitur.

bitur. (Luc. 14.) Tertiò, certissimam rationem consequendi à DEO necessaria humanæ imbecillitati adjumenta esse, ut iis nos omnino indigere agnoscamus, & proinde à largissima ipsius benignitate iisdem instrui, submissè, fidentèrque oremus. Cùm nullo modo effectus sui irrita esse possit illa ipsius universalis promisso: *Omnia, quaecunque orantes petitis, credite, quia accipietis, & evenient vobis.* (Marc. 11.) Hæc igitur cùm extra omnem controversiam sint; quisquis multùm progredi in perfectionis curriculo optat, quemadmodum palàm videt, nunquam fore, ut vel prædictum finem sinè DEI auxilio, vel DEI auxilium sinè humilitate assequatur: ità debet vanam sui æstimationem, tamquam suis consiliis, & votis apprimè inimicam, penitè ab animo excludere, neque de suis viribus sibi unquam placere, seque minùs postremo quovis alio mortalium divinæ opis indigum putare; sed potius, tamquam omni vacuum virtute, scdisimis vitiis obnoxium, ad quævis flagitia proclivem, vel minimis sanctioris vitæ difficultatibus imparem, & spiritualibus miseriis scamentem, despiciere: in quacunque rectè, aut perperam agendi occasione ad DEUM confugiens, quasi unicum extremæ infirmitatis suæ colu-

columen: longéque persuasissimum habens, quantò in æstimatione sui abjectior, & magis sollicitus de divina ope imploranda erit: tantò se ampliùs, & celeriùs, ignarum quo pacto, nec sinè jucunda suorum successuum admiratione, in perfecta charitate, & conjunctione cum DEO profecturum. Quia intelligendum denique est (& beatus, qui probè id intelligit) nostræ hoc salutis, & perfectionis negotium, *non volentis, neque currentis, sed miserentis DEI esse*: nullámque ad optabilem illius exitum reperiri expeditiorem viam, nullam feliciorem industriam, nullum certius præsidium, quàm si divinam nobis misericordiam assidua, humillique mereamur prece.

10. Nonum, peculiaris veneratio augustissimæ DEI Parentis, Mariæ. Nemini siquidem esse dubium potest, quin DEUS, quemadmodù speciali honore afficit, & à nobis affici vult magnam hanc Virginem, quam unam præ omnibus sibi in matrem elegit: sic propensiori etiam favore illis adsit, qui religiosiori cultu eam venerantur, & sub fide, & clientela illius degunt. Quamobrem, si ire inficias nequimus, tantò plus hominem in perfectionis via progredi, quantò plus opis à DEO accipit; & tantò plus opis à DEO accipere

cipere, quantò magis Deipara suo illum po-
 tenti patrocínio tuetur; neque illud inficiari
 jam nobis fas est, quod planissimè indidem se-
 quitur, tantò scilicet unumquemque amplio-
 res facturum in Christiana perfectione pro-
 gressus, quantò sibi magis propitiam cæle-
 stem eam patronam habuerit. Cujus favo-
 rem, cuicumque spiritualis suus profectus cu-
 ræ est, aucupari studiosissimè debet: tum in
 perpetuam se se illi servitutem solenni semel
 cerimonia offerendo, & religiosam ejusmo-
 di dedicationem vel singulis sabbatis, vel an-
 nuis quibusque illius Festis instaurando, tum
 faustam sibi illius apprecationem coram qua-
 piam ejus effigie poscendo, quovis manè,
 simul atque è strato surrexerit, & quavis no-
 cte, priùs quàm cubitum eat, imò etiam quo-
 ties seu è cubiculo prodit, seu illuc revertitur,
 tum in quibuslibet angustiis, dubiisque rebus
 suppliciter eam invocando, tamquam fidis-
 simum sui, & suarum omnium rerum præsi-
 dium; tum gratulando ipsi de tot, tamque
 singularibus donis, quibus cumulata à DEO
 est, & studendo, quantum potest, illius glori-
 am, piùmque inter homines cultum latius
 proferre; tum demum aliis quibusque acti-
 bus, quos obsequiosus tam sublimis Reginae,

ac præpotentis patronæ amor suggerere famulîs solet.

II. Decimum, præsentis in Eucharistia Christi Domini Cultus : efficacissimum ille quidem sanctioris totius vitæ medium, & singulari à spiritualibus viris studio exercendus : tum quia experientia testatur, nihil magis valere, ad excitandum, fovendûmque in hominis animo divinæ charitatis fervorem, quàm si quispiam, viva fide, venerabundus maximo huic sacramento adsit ; tum quia nihilo hic minùs eum præsentem habemus, quàm in suamet cælesti Regia ad dexteram Patris sedeat, quàmque nostri causâ homo factus in diebus mortalitatis suæ Judæam perambulans adfuerit discipulis ; illum nempe ipsum, qui ut nos à peccati, & dæmonis servitute redimeret, pretiosissimum suum sanguinem, infami super patibulo, vulneribus undique, & opprobriis coopertus, profudit : illum ipsum, qui in novissimo mundi exitu supremus vivorum, ac mortuorum iudex, decretoriam de nobis, déque nostro in universam porrò æternitatem statu feret sententiam : illum denique, qui totius nostri boni fons est, qui mortali quovis patre, & amico impensius nos amat, qui nil optat ardentius,

tius, quàm egenis rebus nostris succurrere: ac proinde, quemadmodum olim, ante suum obitum, *pertransiit benefaciendo, & sanando omnes*; ità post eundem, permanere inter nos, *usque ad consummationem sæculi* in hoc sacramento voluit, quò nimirum sic pergeret, profundissimæ benignitatis suæ effectus toti hominum posteritati exhibere. Quocirca, si quis etiam ex me quæreret, cujuscmodi esse noster hic erga ipsum in Eucharistia præsentem cultus debeat? expedito, & brevi responso satisfacere homini possem, dicens: talem esse oportere, qualis requireretur, si ipsum cerne-remus, prout cernebant Apostoli, nostro corpore amictum: adeò ut tam assidui in concurrando ad ipsum, inque ipsi adstando nunc simus, quàm fuisset tunc temporis: nec minori cum reverentia, gaudio, & fiducia eum intueamur, sub panis, atque vini speciebus latentē, quàm intueremur sub humana specie visibilem; cùm nihilo minùs nobis præsens hic sit, ac ibi fuerit; nec minorem bene de nobis merendi voluntatem, & vim in aliena hac habeat, quàm in nativa, propriâque illa forma habuerit.

12. Prima igitur pars justissimi hujus, de quo loquimur, itidémque fructuosissimi cultus,

tūs, nempe assiduitas in tanto Domino cominus venerando, exigit primò: ut quotidie semel, aut pluries rei divinæ assistamus, tamquam actioni omnium sanctissimæ, & in qua ipsemet Christus, sacerdos simul, & victima, pergat renovare, etsi citra sanguinis effusionem, illud idem maximum sacrificium, quod pro nostra olim salute æterno suo Genitori in crucis ara obtulit. Secundò, ut singulis hebdomadis accedamus semel, aut iterum ad sacram synaxim, hoc est: ad eum ore sumendum, qualem spiritualis nostri alimenti gratiâ, sub vulgari panis specie dignatus est se se nobis relinquere. Tertiò, ut ea, quàm sæpissime fieri potest, visitemus altaria, in quorum ille adytis, veluti in terrestri quadam Regia sibi sedem elegit: certum statuendo in dies singulos visitationum ejusmodi numerum, qui semper impleatur, possit tamen, quando minùs occupati sumus, excedi. Quartò, ut præter stata hæc tempora, quoties extraordinaria tentatio, vel quævis alia urget necessitas, eodem quàm primùm recurramus, quasi ad fidissimum contra adversa omnia spei, & securitatis asylum. Quintò, ut illa præcipuè frequentemus templa, in quibus sacrosanctum illius corpus publicæ Fidelium venerationi

proponitur: perdurantes ibi, magna diei parte, quoad per necessarias occupationes licebit, nullumque existimantes longum tempus, quod coram eo sic presentente traducimus.

13. Neque secus pars altera, modus scilicet justè, congruentèrque cum venerandi, quinis & ipsa comprehendi capitibus potest. Primum est, ut ipsi adstantes, quàm maximè vividum in nobis excitemus presententiæ ipsius sensum: non dissimili persuasionis firmitudine, & quiete hanc credendo, ac nocte concubia eorum presentiam credimus, quæ, licet tunc non visa, aliunde tamen certissimi sumus, in eodem nobiscum cubiculo existere. Unde reverentia, hilaritas, & fiducia proveniat, qualem esse, coram tantæ magnitudinis, & benignitatis Domino, decet. Secundum, ut ejusmodi fides, affectusque hujus proprii specialius concipiantur divini sacrificii, atque epuli Eucharistici tempore. Tertium, ut rei divinæ faciendæ non minus impendatur temporis, quàm horæ dimidium: quantum nempe ad eam religiosè, ac piè peragendam requiritur. Cùm plus nimio indecora eorum hic properatio fit, qui, ut curtum horæ quadrantem, vel semiquadrantem pro reliquis studiis, & occupationibus suis com-
pen-

pendient, de necessario sanctissimæ hujus
functionis demenso illum refecant, functio-
nis nimirum, qua nullam cæteroqui nobilio-
rem, & majoris momenti aliam in omni vita
sua unquam sunt obituri. Præsertim verò,
quòd iidem minimi temporis tam avari, cum
illud impendendum DEO est, nil pensi dein-
de habent, solidas horas in otiosis confabula-
tionibus, & supervacuis aliis rebus profun-
dere. Quartum, ut ad eandem rem divinam
solerti præmeditatione sacerdos se comparet,
intérque eam faciendam terrena prorsus o-
mnia obliviscatur, nulli rei mentem tunc ad-
vertens nisi DEO, qui præsens adest, Ange-
lis, qui aram circumstant, & tremendis my-
steriis, quæ celebrat. Neque, post sacrum
opus peractum, humanis prius se negotiis, &
commerciis restituat, quàm per justum ali-
quod temporis spatium cum cælesti suo hospi-
te egerit, inæstimabile collati ab eo sibi mu-
neris pretium admirans, peramantes ipsi gra-
tias pro tam eximia benignitate referens, in-
stauransque, & validiùs confirmans familiare
suum propositum, non nisi juxta ipsum vi-
vendi. Quintum, ut ad sacram quæque sy-
naxim accedatur, cum eadem tam ante, quàm
post ipsam collectione totius animi in DEum.

Quam in rem laudatissimum foret, nonnul-
 lorum exemplo, medios inter unam, & alte-
 ram divinæ dapis sumptionem dies bifariam
 partiri, & alios gratiarum actioni de præteri-
 ta, alios verò assignare præparationi ad futu-
 ram. Saltèm conveniet præparationem hanc
 inchoari à meridie antecedentis diei: ità ut
 Eucharisticæ cras mensæ accubiturus, pome-
 ridianas hujus diei horas cum peculiari pieta-
 tis sensu exigat: recogitans secum immortalis
 alimonix delicias, quibus postridie est sagi-
 nandus, de tam felici sorte gestiens, flagranti
 cum aviditate illius horam expectans, neque
 alias inter cogitationes, aliòsque affectus seu
 vesperì se ad somnum componens, seu manè
 ab eo exurgens, seu matutinum, quod exinde
 sequitur, tempus ad optatissimam usque trans-
 igens cælestis convivii refectionem. Secun-
 dùm quam oportebit, ut tam singularis bene-
 ficii memor, quos indè hausit fidei sensus, &
 pietatis ardores reliquo illo die integros, vi-
 gentesque retineat: non aliter seipsum, quàm
 ut sacram pyxidem spectans, studensque se ab
 omni labe purum, & cum cælesti, quem acce-
 pit, Domino quàm maximè conjunctum ser-
 vare. Sed sacerdotibus, qui quotidie ad
 sacram mensam accedunt, utendum imprimis

hac

hac temporis partitione erit: ità ut primam
cujusvis diei medietatem præparationi ad di-
vinum Sacrificium, alteram verò gratis pro
eo persolvendis impendant, atque omnis hoc
pacto eorum vita perpetuus sit sanctissimæ
Eucharistiæ, & præsentis in ea Servatoris DEI
cultus.

14 Per quæ videor mihi, amice Lector,
ulterius illud meo unius necessarii operi com-
plementum addidisse, quod secundum mate-
riam desiderari in eo poterat, mēque ipsi ad-
jecturum in præsentis hujusce appendicis
procæmio receperam. Postquam enim co-
natus sum primo capite ad efficacissimam
prorsus ex DEO, & juxta DEUM vivendi vo-
luntatem te impellere; universam in proxi-
mis duobus capitibus summatim collegi, unó-
que quasi obtutu tibi perlustrandam vitæ tam
divinæ rationem exhibui: subdens præcipua
tum impedimenta, quæ illius continuationi
obstant; tum instrumenta, quæ ad eandem
conferunt, modúmque unà maximè idone-
um demonstrans, & strenuè illa superandi, &
fructuosè his utendi.

15. Circa quam appendicem duo tibi re-
linquenda in hac illius conclusione monita
existimo. Primum, ut, quandoquidem tota
hic

hic propemodum Christianæ perfectionis summa paucis foliis comprehensâ proponitur, nè satis credas eam tibi utilem fore, si festinante ad finem oculo cursim perlecta, & quodammodo devorata à te fuerit; sed persuasum potiùs habeas, ad solidum indè fructum percipiendum, opus tibi esse, ut pensiculata, quietaque lectione documenta illius regustare, ac ruminari identidem pergas; vel pro meditationis ordinariæ materiâ, hodie ex iis unum, & cras alterum sumas, quoad illa sic probè concoxeris, atque in tuum spirituale alimentum redegeris. Secundum est, ut, si regulæ, quarum praxis hic præscribitur, ultra modum tibi viderentur multæ, & nimia attentione indigentes, nè animum idcirco despondeas, earumve curam, velut rei humanas penè vires transcendentis abjicias; sed reputes tecum, eandem difficultatem in omnibus ferè humanis artibus, putà Musicæ, Grammaticæ, & Dialecticæ occurrere: pro certo habens, quod cuilibet in iis evenit, idem tibi etiam in præstantissimæ hujus artis studio eventurum: nempe ut, quomodo earum regulæ, licèt primò finè maximâ difficultate, & mentis attentione servari à tyronibus nequeant; ab iisdem tamen, aliquantulò exercitioribus,

rioribus, cum minori semper, ac postremò etiam finè ulla peculiari, & expressa animadversione servantur; sic & hujus præcepta, quàmvis tibi nunc inexperto servatu difficillima, & vix non impossibilia; eidem nihilominus, per unum, alterumque mensem in iis exercitato, minùs semper, & minùs, ac demum nîl negotii faceffant. Præsertim quòd, quæ ex illis ad substantiam perfectæ cum DEO conjunctionis necessariò requiruntur, non multa admodum sint; reliqua verò hîs accedant, non nisi ut instrumenta, ad certiore, vel faciliorem eorum praxim utilia. Quæ proinde major utilitas non importunè adeò quærenda est, ut justo acriora illius studia seu corporis valetudinem pessumdent, seu animi quietem confundant, seu spiritûs libertatem suffocent.

16. Reliquum postremò est, ut, quemadmodum in primo ejus capite luculenter vidisti, conjunctionem cum DEO (quæ nihil aliud revera est, quàm conjunctio cum plenitudine omnis boni) unicum finem esse, ad quem procreatus es, & in cujus possessione tua omnis consistit tam præsens, quàm æterna felicitas, tantò semper major, quantò conjunctior cum eo fueris, neque quidquam fieri
à te

à te posse iustius, tuâque è re magis, quàm si tibi asserere perfectissimo quovis modo tam eximium, tam beatum, tàmque amabilem finem contendas: quemadmodum, inquam, manifestè hoc vidisti, sic quàm maximo cum ardore animi nunc aggrediaris, & pari semper contentione urgeas hoc inter omnia, quæ suscipi ab hominibus possunt, longè nobilissimum, & fructuosissimum opus, totus DEO tuo intimè adhærens, nec nisi de illo, & sanctissimo amore illius vivens. Quod per nova hæc adjuncta utilium regularum, & exercitationum præsidia, planius tibi fore in posterum spero, quàm hæcenus fuerit. Neque aliud mihi superest, nisi à DEO suppliciter postulare, ut præsens tuum propositum roboret veræ illius, perfectæque charitatis suæ afflatu, sinè qua nihil eximii potest, quaque adjuvante nihil non peragit humana imbecillitas. Dicamus ergo illi, præeunte nobis Ecclesia: *Omnipotens, & misericors DEUS, de cuius munere venit, ut tibi à fidelibus tuis dignè, & laudabiliter serviatur; da cordibus nostris inviolabilem tuæ charitatis affectum: ut desideria de tua inspiratione concepta nulla possint tentatione mutari.* Amen.

IN-